

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/251/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618201896
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7618201896.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Jany Dudíkovej a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletého M. F. nar. XX.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Spišskej Novej Vsi dieťa rodičov: matky V. F. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v P. M. F. na ulici R. č. X/X zastúpenej JUDr. Jánom Garajom MBA advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Poprade na Hviezdoslavovej ulici č. 2 a otca F. F. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v P. M. F. na R. ulici č. X zastúpeného JUDr. Zuzanou Kollárovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Spišskej Novej Vsi na Zimnej ulici č. 59 za účasti Krajskej prokuratúry Košice v konaní o zmene výchovy maloletého dieťaťa o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 3P/79/2018-417 zo dňa 6.5.2020 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Otec nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd v Spišskej Novej Vsi rozsudkom č.k. 3P/79/2018-417 zo dňa 6.5.2020 zamietol návrh matky zo dňa 12.3.2020 na zrušenie neodkladného opatrenia, ktoré bolo nariadené uznesením č.k. 3P/79/2018-139 zo dňa 10.12.2018, zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi č.k. 5P/22/2017-17 zo dňa 28.2.2017 vo výroku týkajúcom sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že ho zveril do osobnej starostlivosti otca, pričom obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, matku zaviazal prispievať na výživu maloletého 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrené dieťa, upravil styk matky s maloletým tak, že táto je oprávnená stretávať sa s maloletým každú stredu v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod., každý nepárny týždeň od piatku od 17:00 hod. do nedele do 16:00 hod. a tento režim sa neuplatní počas letných prázdnin, kedy je matka oprávnená stretávať sa každý rok s maloletým od 1.7. od 8:00 hod. do 10.7. do 19:00 hod., od 21.7. od 8:00 hod. do 30.7. do 19:00 hod., od 15.8. od 8:00 hod. do 25.8. do 19:00 hod., v prípade úpravy stretávania sa matky s maloletým v režime nepárny týždeň od piatku od 17:00 hod. do nedele do 16:00 hod., v prípade objektívnej prekážky na strane dieťaťa sa táto úprava stretávania presúva na najbližší páry víkend v roku v čase od piatka od 17:00 hod. do nedele do 16:00 hod. Súd prvej inštancie zároveň uložil otcovi informačnú povinnosť o maloletom voči matke, protinávrh matky na zmenu úpravy styku otca s maloletým zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a Slovenská republika nemá právo voči matke a voči otcovi na náhradu trov konania titulom trov štátu.

2. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí vychádzal z názoru maloletého vyjadreného v konaní, kde maloletý za prítomnosti znalca z odboru psychológia uviedol, že by chcel bývať s tatkom a stretávať sa s mamkou. Znaleckým skúmaním mal preukázané, že keďže nedošlo k

prerušení styku otca s mal., je vhodné, aby bol zverený do starostlivosti otca a matke bol upravený styk s mal. dieťaťom a aby nebol ponechaný na voľnej dohode rodičov. Po výsluchu maloletého súd dňa 30.9.2019 vypočul znalkyňu k vyslovenému názoru mal. dieťaťa v konaní pred súdom, z ktorého vyplynulo, že v živote maloletého sa nejavia znaky, ktoré by poukazovali na nejaké patologické udalosti a preto aj naďalej zotrvala na záveroch svojho znaleckého posudku, že matka nespĺňa osobnostné predpoklady, aby sa mohla starať o maloletého vzhľadom na jeho hyperaktivitu. Rodičia sa zúčastnili individuálneho poradenstva a jedného párového stretnutia. Zo správy referátu poradensko-psychologických služieb vyplynulo, že zo strany matky chýba skutočný záujem o odborné poradenstvo a stále pretrvávajú jej negatívne postoje k otcovi dieťaťa a deštruktívny spôsob, ktorý bráni odbornej práci. Taktiež zistil, že ani jeden z rodičov nie je rizikový pre vývin dieťaťa a matka aj otec dokážu plniť svoje rodičovské povinnosti, len podmienky u otca má maloletý vhodnejšie a sám maloletý opakovane vyjadril názor, že chce byť v starostlivosti otca. Na základe týchto skutočností súd prvej inštancie zveril maloletého do starostlivosti otca, pretože maloletý ho preferoval, identifikoval sa s ním, otec je pre neho vzorom správania sa v mužskej roli, dáva mu priestor na rozvoj samostatnosti. Otcov psychologický profil je bez znakov rizikovosti a má predpoklady jeho výchovu zvládnuť. Maloletý M. je vo veku, kedy už vie sformulovať svoj názor, aj keď jeho rozhodnutia majú prevažne emočnú rovinu, ale u otca cíti viac porozumenia, voľnosti a podpory, preto súd pri rozhodnutí o zmene výchovného prostredia vzal do úvahy aj prvoradý záujem maloletého. Vyživovaciu povinnosť matky určil podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine s prihliadnutím k tomu, že bola vedená ako uchádzačka o zamestnanie. Širšiu úpravu styku odôvodnil záujmom maloletého. Otcovi uložil aj informačnú povinnosť. Predmetným rozhodnutím sa zmenil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 5P/22/2017-17 zo dňa 28.02.2017 vo výroku o úprave rodičovských práv a povinností k mal. M.. Vzhľadom na skutočnosť, že súd rozhodol o zmene výchovného prostredia u mal. M. a zveril ho do osobnej starostlivosti otca, súd návrh matky na zmenu úpravy styku otca s mal. M. zo dňa 19.4.2018 zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP. Štátu nepriznal právo na náhradu trov konania za znalecké dokazovanie, pretože osobné a majetkové pomery matky neumožňovali, aby bola schopná vzhľadom na svoje schopnosti a možnosti uhradiť trovy znaleckého dokazovania a otec bol v konaní úspešný.

3. Proti uvedenému rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka z dôvodu, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Znalecký posudok PhDr. P., z ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza, nepovažuje za nezávislý, nestranný a objektívny. Podľa jej názoru je plný rozporuplných tvrdení, jednostranne a tendenčne formulovaný v prospech jedného z rodičov. Považuje ho aj za neaktuálny, keďže bol vyhotovený ku dňu 9.9.2018 a samotný rozsudok bol vyhlásený dňa 6.5.2020. Preto nemôže byť hodnoverný a neodráža momentálny skutkový stav. Poukázala na to, že z výpovedí maloletého, ako aj zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že maloletý má oboch rodičov rovnako rád, že mu je bez matky smutno a čo považuje za hlavné, že aj ona má predpoklady na riadny a zdravý výchovný vplyv na maloletého. Do pozornosti dala skutočnosť, že s otcom prebieha konanie o vyporiadanie BSM, keďže ona nesúhlasí s návrhmi otca v tomto konaní, tento ju vykresľuje ako alkoholičku, nevyzretú a rozpoltenú osobu, neschopnú postarať sa nielen o maloletého, ale ani o seba. Všetko sú to klamlivé tvrdenia, ktoré otec ničím nepreukázal. Namietala, že súd prvej inštancie vykonal len tie dôkazy, ktoré navrhol otec. Dôkazy, ktoré navrhla ona, napr. vypočutie svedkov J. N., L. U., J. K., L.. W. nevykonal. Taktiež bol zamietnutý jej návrh na pripojenie spisovej dokumentácie ÚPSVaR Spišská Nová Ves, týkajúcej sa maloletého M., návrh na oboznámenie sa so zvukovým záznamom maloletého, ktorý sa mal vyjadrovať k okolnostiam, ktoré boli prejednávané v trestnom konaní a rovnako zamietol aj návrh na vyžiadanie správy z OO PZ Spišská Nová Ves preukazujúcej skutočnosť, že sa otec dopúšťa porušovania § 349 Trestného zákona tým, že ju obmedzuje v styku s maloletým. Uviedla, že súd prvej inštancie pokladal a považoval za zásadný dôkaz závery vyplývajúce zo správy poradensko-psychologického procesu Referátu poradensko-psychologických služieb, kde sa konštatovalo, že na strane matky chýba skutočný záujem o odborné poradenstvo, ktoré by mohlo viesť k zlepšeniu rodičovskej komunikácie a spolupráce s otcom. K tomu uviedla, že otec ňou otvorene pohŕda, manipuluje voči nej maloletého, je egocentrický, autoritatívny a vo vzťahu k nej povýšenecký, preto nemá záujem z dôvodu ochrany svojho duševného zdravia a psychickej pohody komunikovať s ním viac, než je nútená pri odovzdávaní a preberaní maloletého. Má za to, že návrh otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti a úprava styku matky s maloletým je v hrubom rozpore s rodičovskými právami matky, preto navrhla, aby súd maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti a otcovi upravil styk

s maloletým v širšom rozsahu. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky dal do pozornosti, že znalecký posudok PhDr. P. bol aktualizovaný dňa 1.10.2019, pričom aj znalkyňa bola vypočutá na pojednávaní dňa 30.9.2019. Ďalej uviedol, že samotný znalecký posudok bol vyhodnotený vo vzájomnej súvislosti s inými dôkazmi, najmä so správami kolízneho opatrovníka, ktorý opakovane počas celej doby konania prešetroval pomery v rodine, ako aj s výpoveďou samotného maloletého a nebol jediným dôkazom, na základe ktorého súd vo veci rozhodol. Navyiac uviedol, že ak mala matka pochybnosti o nestrannosti posudku, mala možnosť dať vypracovať kontrolný znalecký posudok, toto však neurobila, a to aj napriek tomu, že na pojednávaní dňa 3.10.2018 uviedla, že má naplánované vyšetrenie maloletého u psychológa v Spišskej Novej Vsi, ktorý je zároveň znalcom zapísaným v zozname znalcov MS SR a za tým účelom navrhla odročiť pojednávanie. Súd pojednávanie odročil, avšak matka znalecký posudok nepredložila. Namietal, že konanie vedené o vyporiadanie BSM nemá žiaden súvis s konaním o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. M.. Zdôraznil, že súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy potrebné na zistenie skutočného stavu vecí, pričom nie je jeho povinnosťou vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci konania, ak je presvedčený o ich nedôvodnosti. Zdôraznil, že tvrdenia matky, že súd vykonal len tie dôkazy, ktoré navrhol on sa nezakladá sa na pravde, nakoľko súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy matkou aj otcom navrhované, ktoré považoval za potrebné vykonať. Matka ani v rámci odvolania neuviedla jedinou skutočnosť, ktorá by odôvodňovala potrebu vykonania ňou navrhovaných dôkazov. Zdôraznil, že matka v rámci odvolania nijakým spôsobom nekonkretizovala, z akého dôvodu má za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení zo dňa 23.6.2020 k odvolaniu matky ako aj vo vyjadrení zo dňa 21.7.2020 k sťažnosti matky uviedol, že jeho úlohou je chrániť práva a právom chránené záujmy maloletého dieťaťa. Od nariadenia neodkladného opatrenia o dočasnom odovzdaní mal. M. do osobnej starostlivosti otca vykonal tri zisťovania názoru maloletého dieťaťa v neprítomnosti jeho rodičov s ich predchádzajúcim súhlasom. Zistil, že maloletý chce bývať s tatíkom a s mamkou sa stretávať. Tento názor vyjadril aj na pojednávaní dňa 30.9.2019, kedy ho vypočula súdna znalkyňa z oblasti pedopsychológie. Konštatovala, že v čase jeho výpovede nebadala v jeho správaní napätie a nezistila, že by hovoril naučené formulácie, alebo že by mal prevzatý názor od niektorého rodiča. Odporučila ponechať ho v osobnej starostlivosti otca a s matkou mať upravené stretávanie, aby sa jej poskytol priestor na osobnú stabilizáciu, prípadne liečbu. Matka tieto skutočnosti nevie prijať, popiera ich, odmieta a stavia sa nielen voči znalkyni negatívne. Kolízny opatrovník naďalej zastáva názor, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je vyhovieť návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práva povinností vo vzťahu k mal. M.. Poukázal na to, že počas súdneho pojednávania sa matka niekoľkokrát verbálne (agresívne, vulgárne, výhražne) vyjadrovala na adresu zamestnankyne úradu, ako aj na adresu právnej zástupkyne otca. Odporučil, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. Vo vyjadrení zo dňa 21.7.2020 k vyjadreniu otca k odvolaniu matky uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava svojich doterajších vyjadrení.

6. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že ho berie na vedomie a v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje.

7. Krajská prokuratúra po vstupe do konania k odvolaniu matky uviedla, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie sa stotožňuje a považuje ho za vecne správne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Poukázala na to, že disponuje informáciami o matke aj z trestného konania vedeného na Okresnom súde v Spišskej Novej Vsi, na ktorý bola podaná obžaloba proti nej pre trestný čin krivého obvinenia. Vyšetrením duševného stavu matky v trestnom konaní bolo zistené, že trpí poruchou osobnosti, pričom znalci konštatovali, že sa jedná o akcentovanú osobnosť s histriónskymi rysmi, ktorá je trvalou odchýlkou a prejavuje sa sklonmi k neprispôsobivému a neadaptívnemu správaniu v osobných a sociálnych situáciách, ako aj sklonmi k neprimeraným emotívnym reakciám so zníženou toleranciou na psychickú záťaž a sklonmi k jednaniu bez uváženia následkov. Zohľadniac osobnosť matky s diagnostikovanou poruchou osobnosti, jej sociálne a materiálne pomery a všetky okolnosti prípadu, možno vysloviť veľmi vážne pochybnosti o jej možnostiach plniť si rodičovské povinnosti riadne, kompetentne a v čo najlepšom záujme dieťaťa. Z uvedeného dôvodu rozsudok súdu prvej inštancie navrhla ako vecne správny potvrdiť.

8. Otec vo svojom vyjadrení k správe krajskej prokuratúry uviedol, že ju berie na vedomie a nemá voči nej žiadne výhrady.

9. Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Spišskej Novej Vsi zaslalo dňa 11.1.2021 do spisu záznam zo služby zo dňa 3.1.2021, z ktorého vyplýva, že hliadka v čase o 16:00 hod. na mieste stotožnila oznamovateľku - matku, ktorá stála na R. ulici v Spišskej Novej Vsi spolu so svojim synom M. a ktorá hliadke uviedla, že chcela ísť odovzdať svojmu bývalému manželovi ich spoločného syna, pričom tento ho nechcel k sebe zobrať a uviedol, že môže ísť so svojou matkou a maloletého mal údajne vyhodíť na ulicu. Matka žiadala bývalého manžela, aby jej aj podpísal to, že môže ísť syn s ňou, čo ale odmietol, preto zavolała políciu, aby hliadka bola prítomná pri podpise uvedeného papiera, nakoľko mala obavu, že keď s ňou pôjde jej syn, tak jej bývalý manžel bude z toho vyvodzovať nejaké právne dôsledky, nakoľko sa o syna súdia, pričom ešte nemajú právoplatné rozhodnutie a v tomto čase by mal byť podľa oznamovateľky syn v opatere otca. Maloletý opakovane pred hliadkou uvádzal, že chce ísť domov spolu so svojou matkou a nechce ísť k otcovi. Hliadka na žiadosť oznamovateľky šla spoločne s ňou za jej bývalým manželom, ktorý po zazvonení na zvonček otvoril a uviedol, že on oznamovateľke žiaden papier nepodpíše, ale opakovane pred hliadkou svojmu synovi uviedol, že môže kľudne ísť domov so svojou matkou. Matka naďalej trvala, aby jej manžel tento papier podpísal, otec to odmietal. Matka bola opakovane poučená o možnosti podania oznámenia, hliadke neuviedla, či nejaké oznámenie chce podať. Otec uviedol, že 4.1.2021 pôjdu spolu tento problém riešiť na sociálku. Na mieste nedochádzalo k žiadnemu protiprávnemu konaniu, oznamovateľka si svojho syna vzala do opatery tak, ako to chcel aj jej syn a súhlasil s tým aj otec. Zo záznamu polície zo dňa 6.1.2021 vyplýva, že na R. ulici v Spišskej Novej Vsi hliadka stotožnila matku, ktorá uviedla, že má so svojim bývalým manželom súdom určenú starostlivosť o dieťa a dnes v čase o 18:00 hod. ho mala odniesť svojmu bývalému manželovi. Na mieste hliadke uviedla, že maloletý nechce ísť k svojmu otcovi, že sa ho bojí. Hliadke na mieste uviedla, že ona mu syna nedá a volala políciu, aby to vedeli. Na mieste bola poučená, aby kontaktovala kuratelu a ÚPSVaR, kde ona uviedla, že im neverí a že oni robia všetko proti nej. Na mieste k ničomu nedošlo, osoby poučené, nikto nechce nič oznamovať.

10. Kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 13.1.2021 uviedol, že s otcom bol zrealizovaný telefonický rozhovor, pri ktorom uviedol, že určitý čas sa stretnutie matky s mal. riadne realizovalo, a teda z tohto dôvodu umožnil matke tráviť čas so synom aj mimo určeného času súdnym rozhodnutím, a to v období od 30.12.2020 do 3.1.2021, kedy matka syna riadne priniesla pred trvalé bydlisko otca. Otec uviedol, že príchod syna realizuje tak, že nechá otvorenú bráničku a taktiež aj vchodové dvere do rodinného domu. Nechce postávať pred domom a čakať na matku, ani s ňou prísť do kontaktu. Mal. M. to vyhovovalo a vždy prirodzene sám vstúpil do domácnosti. Dňa 3.1.2021 však maloletý vošiel do domácnosti s plačom, v ruke držal veľký papier a trval na tom, aby mu to otec podpísal. Stále s plačom naliehal na otca, že chce ostať pri mamke a preto mu musí podpísať dohodu, aby mohol s mamkou zostať. Otec uviedol, že synovi začal trpezlivo vysvetľovať, že už sa pomaly musia začať pripravovať do školy a teda nie je vhodné, aby ostal u mamky. Synovi celú situáciu ešte raz vysvetlil a poslal ho, aby sa išiel vonku s matkou rozlúčiť. Syn vybehol od otca a utekal k matke, ale nakoľko sa dlhšie nevracal, tak otec vyšiel z domu a išiel za ním. Matka so synom stáli na rohu ulice. Nico plakal a začal kričať na otca, že nechce ísť k nemu, pretože ho zatvára, robí mu zle. Povedal otcovi, že tento dom je depresívny a celá ulica je škaredá. Otec sa vyľakal, pretože v takom stave ešte syna nevidel. Nedal sa zastaviť, stále plakal, neustále opakoval, že k otcovi nejde. Syn sa schovával za matku a nebolo možné ho žiadnym spôsobom upokojiť. Matka zavolała policajnú hliadku, ktorá sa dostavila pred rodinný dom. Otec napriek právoplatnému neodkladnému opatreniu, s prihliadnutím na neprimerané reakcie maloletého syna, sa rozhodol, že syna nechá v starostlivosti matky a predpokladal, že situácia sa upokojí a matka syna v stanovenom čase vráti dňa 6.1.2021. Avšak v tento deň matka po príchode pred domácnosť otca opäť privolała policajnú hliadku a správanie maloletého syna bolo totožné so správaním zo dňa 3.1.2021 - hysterické, nepokojné. Maloletý opakovane uvádzal, že u otca mu ubližujú a z tohto dôvodu otec opäť prihliadal na emočný stav syna a ustúpil v zmysle, že matku nechal odísť s maloletým. Napriek presvedčeniu, že matka nekoná v záujme maloletého, nebol schopný nasilu odtrhnúť dieťa od matky. Synovi odniesol školskú tašku, zošity a knihy, ktorú zavesil na kľučku bytu, v ktorom matka býva. Dňa 12.1.2021 sa pokúsil telefonicky skontaktovať s mal. M., matka však otcovi oznámila, že dieťa s ním nechce rozprávať a nechce prísť ani k telefónu. Otec túto skutočnosť oznámil na tunajšom oddelení a vyjadril obavu o mal. syna. Otec uviedol, že svojho syna dobre pozná a vie, že v jeho domácnosti by sa upokojil. Domnieva sa, že ani samotný syn nie je stotožnený so svojim vyjadrením, je z celej situácie zmätený a prirodzene pociťuje rozpaky, nakoľko

je pravdepodobné, že si je vedomý ako jeho slová otcovi ublížili. Napriek všetkým skutočnostiam, otec sa na syna nehnevá, pretože aj v minulosti mal vedomosť, že nie vždy sa syn v prítomnosti matky vyjadril vhodne na jeho adresu. M. to otcovi vysvetlil tak, že chce mať pokoj, tak povie, čo chce mamka počuť. Otec nesúhlasí s vyjadrením matky, že syn nechce ísť do jeho domácnosti. Je presvedčený, že matka cielene syna ovplyvňovala a celú situáciu zneužila vo svoj prospech. Kolízny opatrovník ďalej uviedol, že dňa 12.1.2021 o 9:50 hod. bolo zrealizované vopred neohlásené sociálne šetrenie v domácnosti matky, V. F.. Matka prostredníctvom vchodového hlásiča sprístupnila príchod do jej domácnosti. Uviedla, že sme ju prekvapili. Mal. M. sa obliekal. Matka súhlasila s vykonaním pohovoru so synom bez jej prítomnosti, iba pri odchode z obývacej izby upozornila syna, aby povedal všetko. Maloletý ešte bez vyzvania začal rozprávať a počas celého pohovoru ho bolo potrebné usmerňovať, nakoľko bez prestávky chrľil všetky informácie, ktoré sa aj často opakovali. Uviedol: „Už som sa rozhodol, chcem bývať s mamkou. Už nikdy nechcem otca vidieť ani počuť. Má tam D. ja ju nechcem. D. na mňa kričí. Viem, že mi ocko volal, ale ja ho nechcem ani počuť. Potom už je agresívny. Asi pred dvomi dňami bol tu ocko a ja som pozeral cez dvere a sme mu neotvorili. Každý večer príde a nás kontroluje. Skúša všetky veci, aby nás týral. Pani učiteľka mi povedala, že keď sa budem dobre učiť, tak pôjdem k mamke. Nechcem o tej R. ani počuť. Nikto tam nemá otca rád, čo povedal aj R. aj N., oni tam bývajú. Hovorili o ňom, že tam robí krik. A že tam malá reve (dcéra M.). Celú noc plače a ja tam nemôžem spať. Mamka mi dala mobil pažítkový a oco ho dal pod vodu a potom mi nešiel. Nechcem ani telefonovať s ním, lebo mi robí zle. Sudcovi ide iba o peniaze. Ocko mu dal veľa peňazí, milióny, aby som ostal s ním. Sudca o tom vie, že ma ocko týra. Zamykal ma do izby na celý deň a bil ma s varechou. Oco mi nechce dať tašku. Mamka kupuje pizzu od kamaráta Rada za jedno euro. Kupuje aj langoše. Stará sa o mňa dobre. Kupuje urobené vecičky. Ja ju milujem a otec iba predstiera, že ma miluje. Chcel by som naspäť nejaké veci, také dobré. Pred nejakými rokmi otec ukradol mame kartu z televízora. Všetky veci chcem naspäť, lebo všetko, čo mi kúpil, bolo za spoločné peniaze“. Na otázku, či sa mu necnie za sestrou, odpovedal: „Ja sa o to nestarám. D. s otcom na ňu kričia. CD mi poškríabal. Už nepotrebujem nikoho, mám uja N., s ním sa hrám.“ Na otázku, čo urobil ocko dobré, odpovedal: „Nič, robí mi všetko zlé. Aj s nožikom mi škríabal veci. Mamka si nemôže nájsť robotu kvôli ocovi. Ani uja, lebo hneď oco zistí číslo, zistí meno a robí im problémy. Aj právnikov prehovoril. Oco povedal, že mi bude ďalej ubližovať a bude ma týrať. Aj mi kameroval a fotil pimplika. Nechcem o ňom ani počuť. Oco mi ho odpojil. Je to zlý človek.“ Matka pri pohovore uviedla: „Otec mi napísal sms správu, že M. nechce. Tento 3-izbový byt je v mojom vlastníctve. Zobral mi anténu. Zobral ju. Synovi nedal tašku, odmietol. Vzal aj obaly zo zošitov. Teraz dal synovi úlohy (zošity) bez obalov. Bojíme sa ho“. M. do toho uviedol: „Oco nám ničí nábytok.“ Matka pokračovala: „Všetko riešim cez právnika T. Y.. On rieši všetko. Riešime M., chcem ho do svojej opatery. Bojím sa otca, bola som v ohrození zdravia a života (M. sa pri týchto slovách rozplakal). Obaja sa ho bojíme. Večer sa zamykáme. S M. si kúpime byt a začneme odznova. Otec sa vyhráza všetkým, aj mojej rodine, aj mojím kamarátom. Polícia všetko vie a má o tom záznam. Je smutné, že sa im narodilo malé dievčatko a aj jemu ubližujú. Otcova družka je spolupáchateľ. Pomáha mu v ubližovaní mne aj M.“ Uviedli, že počas výpovede matky, M. opakovane vstupoval matke do rozhovoru. Nereagoval na usmernenie matky, ani zamestnanca úradu. Pripomínal, o ktoré veci z domácnosti otca má záujem a chce, aby mu boli vrátené. Z toho dôvodu sa môžu výpovede javiť ako chaotické, ale nebolo možné zachytiť súvislý sled udalostí. Na niektoré otázky neodpovedal M. k veci. Kolízny opatrovník naďalej zastáva názor, že v domácnosti otca má mal. M. vytvorené stabilné zázemie. Napriek právoplatnému uzneseniu o neodkladnom opatrení otec bol prístupný stretávaniu matky so synom aj mimo stanoveného času, avšak nepredpokladal, že matka čas strávený so synom zneužije na jeho ovplyvňovanie. Z predošlých, opakovaných, neohlásených šetrení v domácnosti otca, bol mal. M. zastihnutý vždy v dobrom psychickom a fyzickom stave. Nejavil akékoľvek známky ubližovania. Dieťa bolo v minulosti pri návštevách spontánne, sebavedomé, nadpriemerne komunikatívne. Pri pozorovaní jeho vzťahu s otcom bolo zjavné, že nemá z jeho prítomnosti obavy. Pri zisťovaní názorov dieťaťa v konaní 3P/79/2018, M. opakovane zotrval na svojom prvotnom vyjadrení, že chce byť s otcom. S poukazom na kompletnú históriu celej spisovej dokumentácie maloletého dieťaťa, ktorej súčasťou je aj znalecké dokazovanie (súdny znalec PhDr. Eva P.) má úrad za to, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby v čo najkratšom čase bolo prinavrátené do osobnej starostlivosti otca.

11. Krajský súd uznesením č.k. 8CoPno/1/2021-495 zo dňa 14.1.2021 zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, zároveň uložil rodičom maloletého podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR v Spišskej Novej Vsi po dobu troch mesiacov.

12. Otec dňa 19.2.2021 zaslal súdu vyjadrenie ohľadom nových skutkových tvrdení a dôkazov, v ktorom uviedol, že dňa 8.1.2021 podal návrh na výkon rozhodnutia, nakoľko matka vedome odmietla dobrovoľne plniť to, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie súdu. Okresný súd Spišská Nová Ves dňa 21.1.2021 matku dôrazne vyzval na rešpektovanie uznesenia č.k. 3P/79/2018-139 zo dňa 10.12.2018, hoci výzvu prevzala dňa 22.1.2021, na ňu nereagovala a maloletého otcovi neodovzdala. Otec po dohovore s triednou učiteľkou a riaditeľom základnej školy, ktorú maloletý navštevuje, dňa 12.2.2021 vyzdvihol maloletého v základnej škole. O vyzdvihnutí maloletého informoval kolízneho opatrovníka, matku aj okresný súd. Následne zobal návrh na výkon rozhodnutia späť. Uviedol, že maloletý je toho času v jeho starostlivosti. Poukázal na to, že matka v čase od 30.12.2020 do 12.2.2021 mu odmietala odovzdať maloletého, neumožňovala mu osobný ani telefonický kontakt s maloletým, v posledných dňoch telefón nedvíhala. Ak spočiatku telefón zdvihla, v pozadí bolo počuť hysterický plač a krik maloletého. Je presvedčený, že matka počas celej doby maloletého negatívne proti nemu ovplyvňovala a snažila sa v maloletom vzbudiť proti nemu odpor a vyvolať z neho strach. Zároveň poukázal na to, že zo správ kolízneho opatrovníka zo dňa 13.2.2021 a 25.1.2021 vyplýva, že v jeho domácnosti mal maloletý vytvorené stabilné zázemie, bol zastihnutý vždy v dobrom psychickom aj fyzickom stave. Naopak, u matky nebol maloletý v psychickej pohode. Rozprával bez vyzvania, bolo ho potrebné usmerňovať, bez prestávky chrľil informácie, ktoré sa často opakovali, následne vstupoval do rozhovoru s matkou a na usmernenia matky ani kolízneho opatrovníka nereagoval, na niektoré otázky neodpovedal k veci. Kolízny opatrovník jednoznačne konštatoval, že je v záujme maloletého, aby bol v čo najkratšom čase prinavrátený do jeho osobnej starostlivosti. Taktiež uviedol, že v deň, keď si maloletého vyzdvihol zo školy, vo večerných hodinách mu začali prichádzať zvláštne nezmyselné sms správy z cudzieho telefónneho čísla. Je presvedčený, že tieto správy majú súvis s tým, že maloletý nie je s matkou a ich účelom je zastrašovanie jeho osoby, aby sa vzdal starostlivosti o maloletého. Tieto správy vzbudili jeho obavy o život a zdravie jeho a jeho rodiny. Prefotené sms správy priložil do spisu. Zdôraznil, že správanie matky je nevyspytateľné, jej agresivita voči nemu sa stupňuje, pričom po posledných udalostiach má obavy o život, psychické a fyzické zdravie maloletého, seba aj svojej rodiny. Má obavy, že ak opätovne maloletého odovzdá matke do jej starostlivosti, že táto opustí svoju domácnosť a s maloletým sa bude skrývať na neznámom mieste. Nikdy jej pritom nebránil stykať sa s maloletým, má však zato, že v najlepšom záujme maloletého je, aby sa rýchlo a bezodkladne vyriešila otázka úpravy styku matky s maloletým. Preto navrhol, aby odvolací súd na čas do rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní matky nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upraví styk matky s maloletým tak, že styk matky s maloletým sa neupravuje. Zároveň navrhol, aby zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III tak, že styk matky s maloletým sa neupravuje a výroky I, II, IV - VII potvrdil. K návrhu pripojil aj správy kolízneho opatrovníka zo dňa 14.1. a 25.1.2021.

13. Kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 2.3.2021 zo sociálneho zisťovania rodinných pomerov uviedol, že matka obýva trojizbový byt, ktorý má v podielovom spoluvlastníctve s otcom, náklady spojené s bývaním hradí ona. Maloletý tam má k dispozícii vlastnú detskú izbu, ktorá je prispôbená jeho potrebám. Domácnosť je vkusne zariadená, udržiavaná. Hygiena a kultúra bývania sú na dobrej úrovni. Matka nie je vedená ako uchádzať o zamestnanie, úradu nie je ani známe, kde a či pracuje. Otec je samostatne zárobkovo činnou osobou, majiteľom autoservisu. S partnerkou L. sa im dňa 5.12.2019 narodila dcéra M.. Všetci vrátane maloletého bývajú v štvorizbovom rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve otca. Detská izba maloletého je plne prispôbená jeho potrebám. Domácnosť je vkusne zariadená, udržiavaná. Hygiena a kultúra bývania sú na dobrej úrovni. Maloletý v septembri 2020 nastúpil do druhej triedy ZŠ. Škola hodnotí spoluprácu s otcom na výbornej úrovni. Potvrdil, že otec podal dňa 11.1.2021 návrh na výkon rozhodnutia v časti úpravy styku matky s maloletým synom, nakoľko matka nerešpektovala uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 3P/79/2018-139 zo dňa 10.12.2018. Dňa 21.1.2021 Okresný súd Spišská Nová Ves dôrazne vyzval matku na rešpektovanie uvedeného uznesenia, neskôr jej uložil pokutu vo výške 50 Eur z dôvodu, že na výzvu nereagovala. Kolízny opatrovník sa stotožnil s názorom otca, že je v najlepšom záujme maloletého, aby bol opätovne bez zbytočného odkladu odovzdaný do osobnej starostlivosti otca. Otec je presvedčený, že matka cielene syna ovplyvňuje a celú situáciu zneužíva vo svoj prospech. Zo strany matky nemá maloletý vytvorené podmienky pre online vyučovanie, o nevyhnutnosti ktorého bola matka dôrazne upozornená triednou učiteľkou. Otec s kolíznym opatrovníkom spolupracuje, oznámil mu, že má v pláne maloletého syna prevziať zo školy po ukončení vyučovania. Dňa 12.2.2021 otec dieťa vyzdvihol v škole, pri odovzdávaní bola prítomná triedna učiteľka a preberanie prebehlo bez akýchkoľvek problémov. O tejto skutočnosti otec informoval aj riaditeľa školy. Následne zobral návrh na výkon súdneho rozhodnutia späť. Dňa 17.2.2021 vykonali zisťovanie názoru maloletého v domácnosti otca, rozhovor bol realizovaný v

prítomnosti dvoch zamestnankýň kolízneho opatrovníka a so súhlasom otca boli vyjadrenia maloletého zaznamenané na diktafón z dôvodu zachovania autenticity výpovede maloletého. M. pôsobil pokojným dojmom, komunikoval, ale neudržiaval očný kontakt a svoju pozornosť upieral na tablet, ktorý celý čas držal v rukách a hral hru. Počas pohovoru uviedol: „Mám sa dobre. Tatík spí zatiaľ pri mne, dokým sa nenaučím opäť spať sám, lebo ja som spal s mojou mamkou, ale teraz sa bojím sám spať, lebo ona mi dakedy púšťala horory, ale aj teraz mám dovolené, ale také iné, ja ich chcem pozerieť, ale nie také, až veľmi strašidelné. Cudzí ujo u mamky mi stále krútil okolo očí a sa mi zatočilo v hlave. Každý deň chodil k nám zatiaľ, dokým celý mesiac, čo som bol s ňou, mi každý jeden deň chodil krížik dávať okolo očí a hovoril stále, že okamžite sa mi splní, že budem bývať s mamkou. Stále mi to krútil okolo očí, sa mi zatočilo v hlave a som spadol na zem. Nebol to farár, lebo nemal taký oblek. On bol normálny ujo, mal také čierne oblečenie, mal čierne vlasy, mal takú čiapku čiernu a jediné mal také biele topánky. Ja som sa pýtal mamky, kto to je, ona bola ticho a mne povedala, že buď ticho. Mesiac som bol u mamky a teraz budem chodiť týždeň k nej. Týždeň budem chodiť ku tatíkovi a týždeň budem chodiť ku mamke. Tak si to ja želám. U mamky bolo fajne, ale keď tatík prišiel po mňa do školy, ja som sa veľmi začal báť, že mi ide niečo urobiť. Ja som nechcel ísť, zobral ma a išli sme. Doma sme sa hneď rozprávali, ja som sa ešte bál a pred pár dňami som sa prestal báť. Pekne mi robili, fakt ma majú radi. Oni ma presvedčili. Mama mi stále nahovárala niečo nepekné o ňom, že keď sa vrátim, že je pomstychtivý a bla, bla, bla, ďalšie slová nepekné. Ja som to vnímal ako nepravdu, lebo ja viem, aký je ten môj tatík. Môj je dobrý a mi je zatiaľ teraz u neho dobre. Dneska mám večer nejaké prekvapko, ja sa aj teším. O šiestej začína to prekvapko a do rána bude to prekvapko. Keď som bol u mamky, chodil som do školy a tak skoro po mňa chodila a ja som nechcel, aby tak skoro po mňa chodila. U mamky vôbec nebol internet. Robil som si úlohy doma, aj som chodil do školy a pani učiteľka nám volala stále. Iba mamka mi pomáhala. Aj tak nikoho nemá. Doma s mamkou sme sa hrali a vždycky mamka bola iba na internete. Ona sa pripojí na posteli v spálni a stále tam je a stále tam čumí do toho tabletu. Ona ho nechce spustiť z očí. Ona sa prepája dole trošička. Ona nemá všade internet. Pripojí sa vždycky v obývačke a ešte v spálni. Teta susedka jej iný dala, lebo jej nefungoval. Mamka bola aj na mobile, teraz ho akože stratila. Keď som sa doučil, tak som bol aj ja na hrách, iba trošička. Ja som chcel ísť s ňou vonku, ona sedela a nechcela ísť von nikde. Nedovolila mi telefonovať s tatíkom, stále mi zložila. Ona nechcela, aby som s ním volal. Trošička som ho počul, okamžite moja mama zložila mu. Stále mu niečo hovorila, naňho nadávala cez mobil a tak. Ja by som chcel takú striedavku malú, bude to pre mňa lepšie, budem aj s tatíkom aj s mamkou. Jak má byť každé to dieťa. Taktík to už vie dávno. Mamka to nechce ani počuť. V škole máme matematiku a najviac slovenský jazyk. Najradšej sa učím s mojím tatíkom, ale aj Riuška moja sa so mnou učí. Riuška (priateľka otca) chce odísť, sa naštvála, nechce byť s nami preto, lebo mamka stále niečo robí zle a D. to viacej škodí. Ja chcem, aby tu bola s nami. Všetko je dobré okrem toho, že ide D. preč a ja nechcem, žeby išla. Vtedy pri mamke som nechcel ísť k tatíkovi, lebo mi mamka stále dávala krížik, to sa volá čierna mágia, dávala mi to okolo očí a som si niečo iné myslel o tom. Môj tatík mi o tom hovoril, že sa to volá čierna mágia. Mamka mi stále hovorila buď ticho, nepovedala mi, prečo mi dáva ten krížik. S babkou som volal, tatík mi veľmi dovolí toto. S mamkou nie sú ešte takí kamaráti, vôbec nie sú. Bol som pri babke, keď som bol u mamky. S mamkou sme sa stretávali s takými ujami v meste všade, ale ona hovorila, že to nemám nikomu hovoriť. Ona bola stále na internete v meste pri fontáne a ja som si hral hry na mobile. S tými ujami sme sa rozprávali. Dobro som sa mal. Tatík mi povedal, že keď sa najem, môžem ísť ku kamarátovi P., volám mu cez tatíkov mobil. Ja som spokojný, nič mi nechýba len mamka.“ Kolízny opatrovník v správe ďalej uviedol, že dňa 18.2.2021 ich mailom kontaktoval otec, že po odchode kolízneho opatrovníka z jeho domácnosti sa mal. M. rozrozprával. Sám od seba sa začal zdôverovať o tom, čo sa dialo a kam chodil s mamkou. Začal tým, že s mamkou chodil do mesta za nejakými ujami, ktorí sa chystajú ublížiť otcovi, jeho priateľke a ich spoločnej dcére. Presne vedel uviesť tri mená. Na základe týchto informácií otec podal trestné oznámenie na príslušnom oddelení PZ v Spišskej Novej Vsi. Kolízny opatrovník považuje za nepochybné, že pretrvávajúci rodičovský konflikt má dopad na psychiku maloletého. Je pravdepodobné, že dieťa sa v prítomnosti matky snaží situáciu prispôbiť, aj keď určitým okolnostiam nerozumie a tak môže dochádzať k jeho ovplyvňovaniu a následnej zmene postoja k otcovi. Majú vedomosť, že pokiaľ by matka zmenila prístup a správanie nielen voči otcovi ale aj k ponúkanému poradenstvu a pomoci, otec nevidí problém v pravidelnom stretávaní sa matky so synom. Na základe toho odporúča v plnom rozsahu vyhovieť návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a zároveň súhlasí, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie o výroku III tak, že styk matky s maloletým synom sa neupravuje.

14. Z predbežnej správy z poradensko-psychologického procesu Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves zo dňa 15.2.2021 vyplynulo, že

klientku zatiaľ nepozvali a sama sa o poradenstvo nezaujímal. Klient sa telefonicky zaujímal o možnosť realizácie nariadeného poradenstva, ktoré však pre bezpečnostné opatrenia Ministerstva zdravotníctva proti corona vírusu nemôžu realizovať. Bol informovaný, že s uvoľnením týchto opatrení budú iniciovať stretnutie. Jeho cieľom bude v prvom rade zisťovanie, či na strane klientky pominuli prekážky, ktoré realizácii odborného poradenstva bránili v roku 2019, kedy sa už prípadom zaoberali. Nariadené opatrenie nezačali realizovať, nakoľko čakajú na uvoľnenie bezpečnostných opatrení.

15. Matka vo svojom vyjadrení k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia priznala, že maloletý sa u nej nachádzal aj v čase mimo rozsahu súdom upravenej a povolenej doby styku matky s maloletým, avšak nie z toho dôvodu, že ona ho nechcela otcovi vrátiť, ale preto, že maloletý sa tak sám rozhodol, nakoľko mal z otca strach a dokonca ani napriek dohováraniu matky, aby tento svoj negatívny postoj k otcovi zmenil, maloletý sa odmietal podvoliť rozhodnutiu súdu a k otcovi ísť dobrovoľne odmietol. Je presvedčená, že otec podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sleduje predovšetkým svoj vlastný záujem a názor maloletého v celej veci ho absolútne nezaujíma. Autoritatívnym spôsobom sa pokúša presvedčiť súd o údajných nevyhovujúcich podmienkach na zabezpečenie fyziologických a psychologických potrieb maloletého na strane matky, ktoré sú podľa jeho subjektívneho a ničím nepodloženého názoru nevhodné pre ďalšiu výchovu a starostlivosť o syna. K sms správam, ktoré otec doložil k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorými sa snaží preukázať údajné ohrozenie života a zdravia maloletého, k nim sa nemôže relevantne vyjadriť, nakoľko nie je absolútne zrejmé, kto je autorom týchto správ, od týchto správ sa distancuje a akúkoľvek spojitosť s nimi vylučuje. Za irelevantné považuje aj obvinenie o možnosti jej úteku aj s maloletým mimo dosah otca, nakoľko pre takéto ničím nepodložené obvinenia neexistuje jediný relevantný dôkaz a ani v minulosti sa podobného konania nikdy nedopustila. Z uvedených dôvodov navrhla návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

16. Otec dňa 8.3.2021 zaslal do spisu psychologický nález PhDr. C. U. zo dňa 4.3.2021, ktorú s maloletým navštívil vzhľadom na jeho zlý psychický stav, aby psychologička posúdila aktuálny psychický stav maloletého. Uviedol, že z predloženého psychologického nálezu, ako aj z obsahu v súdnom spise nachádzajúcich sa lekárskeho správ a znaleckého posudku vyplýva, že u maloletého sa prejavujú poruchy správania a prežívania. Tieto poruchy sú podľa jeho názoru v značnej miere výsledkom dvoch odlišných výchovných metód, a to metódy otca a metódy matky. V domácnosti matky nemá maloletý takmer žiadne povinnosti, nemá nastavené pevné pravidlá, matka mu povoľuje používať mobilný telefón bez obmedzenia, maloletý sa nezúčastňoval online vyučovania a pod. Naopak, on vyžaduje od maloletého dodržiavanie denného režimu, základných pravidiel fungovania a určuje hranice toho, čo môže a čo nesmie. V súčasnej dobe M. aj po krátkom kontakte s matkou býva rozrušený, podráždený, agresívny. On musí vyvíjať veľa úsilia, aby maloletého dostal do psychickej pohody a ukludnil ho. Zdôraznil, že vždy sa snažil a aj sa snaží s matkou vo veci starostlivosti o maloletého slušne komunikovať, nikdy jej nedôvodne nebránil stykať sa s maloletým. Má však za to, že styk maloletého s matkou v režime nastavenom neodkladným opatrením a rozsudkom súdu prvej inštancie je v súčasnej dobe v neprospech maloletého. Maloletého prevzal z matkou vynútenej starostlivosti v zlom psychickom stave. Maloletý viac ako kedykoľvek predtým potrebuje klud, pokoj, potrebuje opätovne nadobudnúť pocit bezpečia a pocit domova. Psychológ konštatoval, že dieťa jednoznačne potrebuje správny denný režim, stanovenie pevných pravidiel a hraníc. Má za to, že tento stav nie je možné dosiahnuť, ak bude maloletý každý druhý týždeň od piatka do nedele v domácnosti matky. Z pripojenej správy klinickej psychologičky PhDr. U. zo dňa 4.3.2021 vyplynulo, že maloletý má vytvorenú bezpečnú vzťahovú väzbu ku všetkým vzťahovo významným dospelým osobám (matka, otec i jeho partnerka D.), je však ľahko ovplyvniteľný momentálnymi okolnosťami a svoje potreby hrania hier nadraduje nad všetky ostatné. Zistila poruchy správania a prežívania u dieťaťa s rizikovou osobnosťou štruktúrou, emočnú a efektívnu labilitu, prejavy patologického hráčstva. Neverbálnu zložku rozumových schopností má zníženú do pásma podpriemeru. Doporučila relaxačnú terapiu. Počas sedenia bola pre objektivitu vyšetrenia kontaktovaná i matka a bola pozvaná na ďalšie sedenie, ktoré sa uskutočnilo 18.3.2021, ktorého sa zúčastnila aj so svojim právnym zástupcom. Psychologička konštatovala, že aktuálny psychický stav dieťaťa je zlý, dieťa počas celého stretnutia plakalo, sedelo pri otcovi, kde hľadalo útočisko a bezpečie, odmietalo dotyky matky, pri jej pokuse o objatie stálo strnulo, objatie neopätovalo. Emocionalita je veľmi labilná, kolíše od lakrimozity až po hnev na matku. Pokus o náhľad na situáciu bol neúspešný, dieťa bolo v zajatí svojich emócií a nebolo prístupné racionálnym argumentom. V závere sedenia súhlasilo aspoň so stretávaním sa s matkou za prítomnosti otca. Psychologička vzhľadom na aktuálny stav dieťaťa nedoporučila dieťa násilím odňať od otca. Doporučila rešpektovať dohodu uzavretú

na sedení a postupne obnovovať vzťahovú väzbu dieťa - matka, zatiaľ s podporou prítomnosti otca a otec mal zabezpečiť telefonický kontakt dieťaťa s matkou. Zároveň odporučila pokračovať v psychoterapii.

17. Matka do spisu zaslala v dňoch 3.2., 5.2., 6.2., 7.2., 8.2., 24.2., 10.3., 17.3., 19.3., 20.3., 21.3., 24.3., 6.4., 7.4. a 14.4.2021 oznámenia, ako otec hrubo porušuje jej právo starostlivosti o syna, neumožňuje jej súdom určený styk so synom, navrhla súdu konať čo najrýchlejšie a zveriť syna do jej osobnej starostlivosti, lebo otec a jeho partnerka nie sú vhodný starať sa o neho. Maloletý, napriek tomu, že chce byť s ňou, nebol pri nej viac ako 6 týždňov. U otca je vo veľmi zlom psychickom stave, schudol 6 kg. Bojí sa o jeho zdravie, má vedomosti o tom, že mu tam ubližujú. Otec jej pred synom nadáva, je agresívny, uráža ju. Vždy, keď jej otec odmietol odovzdať syna, hlásila to polícii. V dňoch 20.2., 7.3., 2.4., 3.4. a 17.4.2021 podala na otca trestné oznámenia.

18. Odvolací súd, ako príslušný súd na rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania (§ 362 CMP) uznesením č.k. 8CoPno/3/2021-626 zo dňa 30.3.2021 zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by upravil styk mal. M. s matkou tak, že styk matky s mal. M. sa neupravuje.

19. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a konania mu predchádzajúceho dospel k záveru, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku nepoužil hmotnoprávne ustanovenia vzťahujúce sa na prejednávajúcu vec, v zmysle § 382 CSP vyzval účastníkov na vyjadrenie sa k možnému použitiu ustanovení Čl. 5 základných zásad Zákona o rodine, § 26, § 28 ods.1, 2, § 36 ods. 1, § 38 ods. 2 Zákona o rodine.

20. Matka vo vyjadrení k výzve odvolacieho súdu podľa § 382 CSP poukázala hlavne na objektivnosť záujmu maloletého vo vzťahu k základnému parciálnemu dielu správneho vývoja a následnej kvality životného cyklu človeka, ktorým je dôstojnosť dospelého človeka, ako aj o to viac dôležitejšia rozvíjajúca sa dôstojnosť maloletého a vybudovanie pocitu dôstojnosti u maloletého dieťaťa. Zdôraznila, že vo veľmi zúženom konštrukte logického výkladu právnej normy, pri zachovaní prirodzeno-právneho konceptu poňatia práva, možno spravodlivo konštatovať, že dieťa musí mať zabezpečený nárok na výkon rodičovských práv od oboch rodičov rovnomerne a obaja rodičia musia mať obdobne zabezpečený výkon ich rodičovských práv vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Podľa jej názoru, do tohto vzťahu však vstupujú pomocné vedy, bohužiaľ nie za účelom zaistenia tohto ozdravného procesu rovnomerného vývoja a vývinu rodičovských práv, ale deformujú ho. Za základnú pomocnú vedu sa v súčasnej dobe považuje veda psychologická a najmä jej podobor detská psychológia. Všeobecne prevláda nesprávny názor, že osoby v postavení znalcov z odboru detskej, klinickej psychológie majú akúsi bližšie nešpecifikovanú vyššiu mieru poznania v hodnotení medziľudských vzťahov v rodinách ako akékoľvek tretie osoby, všeobecné súdy nevynímajúc. Takéto uvažovanie však deformuje systém rodinného práva a deformuje samotný cieľ spoločnosti, ktorý je definovaný v Zákone o rodine, že absolútne autochtónne postavenie vo vzťahu k rodinnoprávnym vzťahom, vzťahom k maloletým deťom, vzťahom medzi rodičmi navzájom majú len súdy bez ohľadu na názory súdnych znalcov z odboru psychológie, ktorá bola primárne ako vedný odbor vytvorená za účelom manipulovania s jednotlivcom kvôli marketingovým účelom koncom 19-teho storočia. Všeobecné rodinné súdy sa dostávajú do roviny, kedy musia byť len asistentami a superlegalizantmi znaleckých vyjadrení, čo z reálneho hľadiska znamená len odovzdanie moci, ktorú im zveril zákonodarca, do rúk súdnych znalcov z odboru psychológie. Uvedený stav je absolútne neprípustný, odporujúci Ústave SR, zákonu a základným minimám dobrých mravov. V tejto súvislosti poukázala na skutočnosť, že celé konanie v tomto prípade je postavené na znaleckom posudku PhDr. P., pričom ona nie je v postavení sudcu a ani jej zákonodarca nezveril moc nad tým, aby mohla vyniesť definitívne závery o spôsobilosti jedinca k akýmkoľvek právnym úkonom. Od času vyjadrenia znalkyne sa na jej osobu nabaľujú negatívne emócie a posudzujú ju ako osobu, ktorá má tie „nesprávne a zlé povahové črty“, ktoré ju diskriminujú a odôvodňujú diskriminujúce rozhodnutia prvostupňového súdu. Uvedený stav zašiel až do takého extrému, že názor znalkyne sa mimo zápisníc cituje pri monológoch a dialógoch orgánov sociálnoprávnej ochrany detí v Spišskej Novej Vsi, orgánov činných v trestnom konaní, ako aj pracovníkov Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi. Preto navrhla túto skrivodlivosť zhojiť tým, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí vysvetlí princíp a logiku absolútnych rodičovských práv oboch rodičov, ktoré nemôžu byť nijakým spôsobom ukracované. Dala do pozornosti uznesenie Krajského súdu Košice vo veci 4To/33/2019, ktorým bol zrušený odsudzujúci rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, ktorým bola uznaná vinnou zo spáchania trestného činu krivého obvinenia. Zotrvála na tom, že ona objektívne správne, ako zdravý jedinec s plnou spôsobilosťou k právnym úkonom a prirodzene

vyvinutá osobnosť, podala návrh na zrušenie neodkladného opatrenia a žiadala súd o novú úpravu styku s mal. M.. Považuje za dehonestujúce, že súd prvej inštancie sa nijakým spôsobom nevysporiadal s jej návrhmi na vypočutie svedkov, pričom pri maloletých deťoch platí aj vyhľadávacia zásada a súd by mal z vlastnej povinnosti skúmať pomery. Zdôraznila, že v súčasnej dobe nemá s maloletým synom žiaden styk, dokonca ani taký, ktorý jej má garantovať ňou napádané neodkladné opatrenie. Keď to oznámila súdu, tak ju odbili, že s tým nemajú nič spoločné. Obdobne sa chová sociálna kuratela, aj polícia, čiže jej práva nerešpektujú žiadne orgány v Spišskej Novej Vsi. Z toho dôvodu navrhla v zmysle § 39 ods. 2 CSP z dôvodu vhodnosti odňať vec Okresnému súdu Spišská Nová Ves a prikázať spor inému okresnému súdu v obvode Krajského súdu Košice.

21. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

22. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno meniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

24. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

25. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

26. Podľa Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

27. Podľa Čl.5 základných zásad Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. (ZR) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

28. Podľa § 26 ZR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

29. Podľa § 28 ods. 1 ZR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

30. Podľa § 36 ods. 1 ZR rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej

starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

31. Podľa § 38 ods. 2 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak

- a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života,
- b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo
- c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

32. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, avšak len čiastočne ho posúdil podľa správnych ustanovení Zákona o rodine. Preto odvolací súd oznámil stranám, že na vec sa vzťahujú aj ďalšie ustanovenia Zákona o rodine, ktoré súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nepoužil a ktoré sú pre rozhodnutie rozhodujúce, pričom vyzval strany, aby sa k možnému použitiu týchto ustanovení vyjadrili. Z napadnutého rozhodnutia je ale zrejmé, že súd prvej inštancie, aj keď nepoužil hmotnoprávne ustanovenia Zákona o rodine vzťahujúce sa k zmene úpravy výkonu rodičovských práv, pri svojom rozhodovaní sa nimi riadil a zákonne vo veci rozhodol, pričom starostlivo prihliadal na všetky podstatné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania a aké listinné dôkazy predložili, čo vyplynulo zo znaleckého dokazovania a šetrenia kolízneho opatrovníka, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

33. Vo vzťahu k odvolacím námietkam matky odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutočný a právny základ rozhodnutia postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutočný stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam.

34. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom od narodenia dieťaťa do jeho plnoletosti. Rozvodom manželstva ani jeden z rodičov nestráca žiadnu časť výkonu rodičovských práv. Trvajú v plnom rozsahu naďalej. Zásahy do ich výkonu možno robiť len v súvislosti s konaním podľa ust. § 38 ZR (pozastavenie, obmedzenie alebo pozbavenie rodičovských práv a povinností). Pre aplikáciu tohto ustanovenia však musí rodič naplniť niektoré zo zákonom kvalifikovaných konaní. Bez splnenia tejto podmienky do výkonu rodičovských práv a povinností rodiča zasahovať nie je možné. Ako je uvedené v § 28 ods. 1 písm. a/ ZR, súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti sú budované na zásade rovnoprávneho postavenia otca aj matky pri ich výkone. Práva a povinnosti rodičov a detí charakterizuje určitá vzájomnosť, napríklad rodič má nielen povinnosť dieťa vychovávať, ale je to aj jeho právo, ktorému zodpovedá povinnosť dieťaťa rešpektovať primerané výchovné prostriedky, ktoré rodičia pri výchove uplatnia. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa, ktorý nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného prostredia. Posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je však otázkou právnou, nie skutkovou a pre jeho posúdenie je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa, kde z čl. 8 ods. 1 vyplýva, že dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahu so svojimi rodičmi, ale má právo aj na zachovanie svojej totožnosti a rodinných zväzkov v súlade so zákonom a vylúčením nezákonných zásahov, ako aj z Čl. 5 základných zásad ZR. Vzťah dieťaťa a rodiča je prirodzeným biologickým vzťahom a každé dieťa potrebuje pre zdravý vývoj pocit spolupatričnosti nielen

so svojou matkou, ale aj so svojím otcom. Len ich vzájomné pozitívne pôsobenie v rámci výchovného procesu dáva záruku riadneho vývoja dieťaťa. Výchovné pôsobenie len zo strany jedného rodiča má spravidla za následok nedostatky správania a myslenia. Negatívne dôsledky vznikajú v situácii, keď jeden z rodičov bráni druhému stretávať sa s dieťaťom alebo dieťa negatívne ovplyvňuje voči druhému rodičovi. Rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, uplatňuje pri styku s ním svoju úlohu pri výchove danú mu ust. § 26 ZR. Úlohou druhého rodiča, ktorý maloleté dieťa vychováva, je okrem iného, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk druhého rodiča s dieťaťom, a to hlavne vedením dieťaťa k tomu, aby mal správny vzťah k tomuto rodičovi.

35. K zmene súdneho rozhodnutia môže dôjsť, len ak nastane podstatná zmena pomerov. Hmotnoprávnou podmienkou pre zmenu umiestnenia maloletého dieťaťa je zmena v spôsobilosti rodiča vychovávať dieťa, jeho schopnosť dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom, prípadne, že jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený v dohode rodičov, alebo v súdnom rozhodnutí. Ustanovenie 36 ods. 1 ZR v spojení s ust. § 24 ods. 4 ZR ukladá súdu pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd zároveň musí dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávného osobného styku s obidvoma rodičmi. Pokiaľ niektorý z rodičov nerešpektuje práva druhého rodiča, ako aj práva maloletého dieťaťa, vytvára to vážne pochybnosti o výchovnej spôsobilosti takéhoto rodiča.

36. Vyššie uvedenými zásadami sa súd prvej inštancie riadil, keď vykonal dokazovanie na objektívne posúdenie, či takéto zmeny pomerov u rodičov od posledného rozhodnutia nastali. Posledným rozhodnutím bol rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 5P/22/2017-17 zo dňa 28.2.2017, ktorým bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, zároveň bola schválená rodičovská dohoda o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. M. na čas po rozvedení, v ktorej sa rodičia dohodli, že mal. M. bude zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 200 Eur mesačne. Styk otca s maloletým sa na žiadosť rodičov neupravil. Za účelom zistenia zmeny pomerov súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie, ktoré následne správne vyhodnotil a podľa § 35 CMP zistil skutočný stav veci, že v súčasnej dobe je otec viac stabilizovaný a osobnostne pripravený na výchovu syna ako matka. Matka má problémy sama so sebou a aj keď emočne lipne na synovi, nezvláda ho tak, aby sa dieťa s jeho problémami vedelo rozvíjať plnohodnotne v psychickej a sociálnej oblasti. Tieto skutočnosti vyplývajú zo záverov znaleckého dokazovania, ktoré korešpondovali so zisteniami sociálnych šetrení kolízneho opatrovníka. Z dokazovania ale nevyplývalo, že by matku bolo potrebné vylúčiť z výchovy maloletého, nebola ani obmedzená na svojich rodičovských právach. V konaní však bolo preukázané, že nezvláda svoju úlohu vytvárať priaznivé podmienky na styk druhého rodiča s dieťaťom, a to hlavne vedením mal. M. k tomu, aby mal správny vzťah k svojmu otcovi. Naopak, u otca nebolo preukázané, že by si túto úlohu rodiča neplnil. Odvolací súd teda konštatuje, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní o zmene výchovného prostredia u mal. M. zaoberal a aj správne vyhodnotil, aké dôsledky bude mať pre neho zmena jeho umiestnenia, za tým účelom vykonané dôkazy vyhodnotil každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov uviedol v odôvodnení rozsudku. Správnym vyhodnotením dôležitosti a pravdivosti dôkazov pri zachovaní pravidla formálnej logiky dospel k správne skutkovému zisteniu. Aj keď to v napadnutom rozhodnutí formálne neuviedol, fakticky na zistený skutkový stav aplikoval príslušnú právnu normu. Obsah tejto právnej normy správne interpretoval a zároveň ju aj správne aplikoval. Neopomenul pritom prihliadnúť aj na prejavenu vôľu mal. M., že sa lepšie cíti u tatíka, ale zároveň chce byť aj s mamkou. Súd prvej inštancie preto správne konštatoval, že otec sa dokáže lepšie postarať o maloletého, má vytvorené lepšie podmienky na jeho výchovu, zároveň spĺňa aj lepšie osobnostné predpoklady na rešpektovanie práva dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávného osobného styku s obidvoma rodičmi. Vecne správne preto rozhodol o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. M. tak, že ho zveril do osobnej starostlivosti otca. S tým potom logicky súvisí aj výrok o zamietnutí návrhu matky na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 3P/79/2018-139 zo dňa 10.12.2018 o dočasnom odovzdaní mal. M. do osobnej starostlivosti otca, uložení povinnosti matke platiť výživné na mal. M. vo výške 30% zo sumy životného minima

na nepľnoleté nezaopatrené dieťa a úprave styku matky s maloletým. Keďže maloletý bol rozhodnutím vo veci samej zverený do osobnej starostlivosti otca, súd prvej inštancie vecne správne rozhodol aj o zamietnutí návrhu matky na zrušenie uvedeného neodkladného opatrenia.

37. Odvolací súd návrh otca na zmenu výroku III napadnutého rozsudku tak, aby styk matky s maloletým upravený nebol, nepovažoval za súladný s najlepším záujmom maloletého. Ako už bolo uvedené vyššie, rodičovské práva patria obom rodičom. Pri ich výkone sú obaja povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa je vytváranie podmienok na rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, ako aj stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava. Zároveň by dieťa nemalo byť vystavované konfliktu lojality a následnému pocitu viny. Je zrejme, že vzťahy medzi rodičmi mal. M. nie sú ideálne, sú konfliktné. Navyše bolo preukázané, že matka nezvládala výchovu mal. M., keď ho opakovane nedokázala pripraviť na návrat k otcovi po uplynutí styku. Podľa názoru odvolacieho súdu je žiaduce, aby styk maloletého s matkou bol striktné upravený, aby nebol ponechaný na dohodu rodičov, keďže títo medzi sebou nevedia komunikovať. Neupravením styku by reálne hrozilo, že maloletý nebude mať zachované právo na pravidelný styk, či už s jedným alebo s druhým rodičom. Neupravenie styku neodporučila ani znalkyňa. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd s odôvodnením tohto výroku rozsudku v celom rozsahu stotožnil.

38. Matka v odvolacom konaní výšku uloženej vyživovacej povinnosti voči mal. M. nenamietala. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou, poskytovaním vecných plnení alebo stravovania, či platením výživného ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Vodiacou zásadou na strane povinného rodiča je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, predovšetkým, že je nezamestnaná, vedená ako uchádzačka o zamestnanie, preto je odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie o výživnom presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje.

39. Súd prvej inštancie výrokom IV napadnutého rozsudku rozhodol o informačnej povinnosti otca. Pre riadnu ochranu záujmov dieťaťa je zásadne nevyhnutné, aby obaja rodičia mali vedomosti o záležitostiach dieťaťa, pretože zatajenie viacerých druhov informácií môže mať pre dieťa nepriaznivé následky. Rodičia by sa mali zásadne dobrovoľne informovať o všetkých vážnejších zdravotných a výchovných problémoch, ktoré nastali v dobe, keď sa o dieťa oni osobne starali, prípadne o dlhodobejšej zmene miesta dočasného pobytu. Táto povinnosť vyplýva z ust. § 24 ods. 5 ZR. Keďže zo spisu je zrejme, že vzťahy medzi rodičmi mal. M. sú dlhodobo napäté, komunikácia medzi nimi nie je na požadovanej úrovni, preto sa odvolací súd s rozhodnutím súdu prvej inštancie o uložení informačnej povinnosti otcovi, ako preferenčnému rodičovi v celom rozsahu stotožnil a potvrdil ho ako vecne správne.

40. Súd prvej inštancie výrokom V napadnutého rozsudku zamietol protinávrh matky na zmenu úpravy styku otca s mal. M., a to vzhľadom na skutočnosť, že vo veci samej zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca. Keďže ide o logický následok rozhodnutia, že maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti otca, odvolací súd sa s odôvodnením tohto výroku rozsudku v celom rozsahu stotožnil.

41. Súd prvej inštancie výrokom VI rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V civilnom mimosporovom konaní platí pravidlo, že každý z účastníkov si trovy konania platí sám. Keďže nebola splnená podmienka pre aplikáciu ust. § 55 CMP (pozri nižšie), odvolací súd považoval odôvodnenie tohto výroku súdom prvej inštancie za vecne správne.

42. Súd prvej inštancie výrokom VII napadnutého rozsudku rozhodol, že Slovenská republika nemá právo voči matke a voči otcovi na náhradu trov konania vo výške 490,31 Eur titulom trov štátu. Otca nezaviazal na náhradu trov štátu z dôvodu, že tento bol v celom rozsahu v konaní úspešný, matku nezaviazal z dôvodu, že jej osobné a majetkové pomery v súčasnosti neumožňujú, aby bola schopná vzhľadom na svoje schopnosti a možnosti uhradiť vzniknuté trovy. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s uvedeným výrokom súdu prvej inštancie ako vecne správnym.

43. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov a ich správnym vyhodnotením dospel k správnym skutkovým zisteniam, následne takto zistený skutkový stav aj správne právne posúdil. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

44. Otec si v odvolacom konaní uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Svoj návrh na náhradu trov odvolacieho konania ničím neodôvodnil.

45. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

46. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

47. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhodne súd len na návrh.

48. V konaniach podľa CMP platí, že každý účastník si platí trovy konania sám a žiaden z nich nemá nárok na ich náhradu od iného účastníka. Táto zásada môže byť prelomená podľa ust. § 55 CMP. Keďže ide o výnimku zo všeobecného pravidla, takáto výnimka musí byť náležite odôvodnená. Úspech alebo neúspech s konaním v tomto prípade nie je rozhodujúcim kritériom. Jediným zákonným kritériom je, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. V prejednávanej veci odvolací súd takéto okolnosti nezistil a otec ich žiadnym spôsobom nepreukázal. Preto odvolací súd rozhodol, že otec nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

49. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).